NR. 125 (4065) Warszawa, PONIEDZIAŁEK 5 Maja 1930 r. Rok XXXVI

NIECH ŻYJE RZĄD ROBOTNICZY I WŁOŚCIAŃSKI

Redakcja przyjmuje interesantów od 1 i pół do 3 po południu.
Za zwrot rękopisów Redakcja nie odpowiada.
Administracja czynna od 9 do 5 bez przerwy
Kasa czynna od 11 do 1-ej.

Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem

ROBOTNIK

CENTRALNY ORGAN P.P.S.

PROLETARJUSZE WSZYSTKICH KRAJÓW ŁĄCZCIE SIĘ!

NIECH ŻYJE SOCJALIZM!

WARSZAWA, UL. WARECKA NR. 7
REDAKCJA — tel. 176-70.
DYREKCJA — tel. 120-13.
ADMINISTRACJA — tel. 313-80.
DRUKARNIA — tel. 173-43.
KONTO CZEKOWE w P. K. O. 175

CENA NUMERU 20 GROSZY

USTĄPIENIE V. SCHUBERTA

Berlin, 4 maja. (PAT.). Urzędowo donoszą, że podsekretarz stanu w urzędzie Spraw Zagranicznych von Schubert przewidziany jest na stanowisko przyszłego ambasadora niemieckiego w Londynie.

Następcą von Schuberta na urzędzie podsekretarza stanu zostanie radca legacyjny von Bülow.

NIEMCY JUŻ W PRZYSZŁYM TYGODNIU...

Berlin, 4 maja. (PAT.). „Kölnische Zeitung" donosi, że polsko - niemiecka umowa handlowa będzie prawdopodobnie już w przyszłym tygodniu przedłożona Reichstagowi do ratyfikowania.

NIEPOWODZENIE GHANDI'EGO

Londyn, 4 maja. (PAT.). Według otrzymanych tu ostatnio informacji Ghandi napotyka na liczne trudności. Jak niedawno donoszono, oczekiwał on, że w Bombaju po stronie jego stanie około 100.000 osób, tymczasem okazało się, że liczba osób, które oznajmiły w biurze kongresu w Bombaju gotowość wzięcia udziału w biernym oporze, nie przekracza 2.000 osób. Z tego względu jest rzeczą wątpliwą, czy Gandhi wogóle przybędzie do Bombaju. Znaczna ilość dziennikarzy indyjskich usiłuje skłonić miejscowe dzienniki, aby po wprowadzeniu dekretu prasowego zawiesiły swoje wydania.

RADA SPOŻYWCÓW W ANGLJI

Londyn, 4 maja. (PAT.). Wyznaczone w Izbie Gmin na dzień 8 b. m. drugie czytanie projektu ustawy, powołującej do życia radę spożywców, wywoła prawdopodobnie żywą i długotrwałą opozycję. Koła zbliżone do rządu stwierdzają, iż powstało w związku z tą sprawą zaniepokojenie spowodowane jest niewłaściwem zrozumieniem intencyj projektu ustawy, który nie przewiduje bynajmniej ponownego utworzenia ministerstwa wyżywienia z czasów wojny, a ma mieć zastosowanie jedynie w wypadkach wyjątkowych, kiedy ustalenie cen okaże się niezbędnem. Zdaniem konserwatystów rzeczony projekt ustawy zmierza do bezprawnego przekazania atrybucyj przysługujących parlamentowi czynnikom rządowym.

FIASKO MŁODYCH O. W. P. W GDYNI

Gdynia, 4 maja. (PAT.). 3-ci Zjazd Młodych Obozu Wielkiej Polski trzymał w podnieceniu całe miasto. Już od samego rana członkowie zjazdu, po wyjściu z hotelu „Riviera" zamierzali utworzyć pochód, z którego jednak zrezygnowali z powodu zbierającej się tłumnie wrogo usposobionej udności. Do mniejszych starć doszło przy domu zdrojowym na Kamiennej Górze i przy domu kuracyjnym. Na przystani pasażerskiej jeden z członków powracającej wycieczki O. W. P. w Helu w czapce szkoły Wawelberga, wskazał na marynarza, który rzekomo miał brać udział w zamieszkach, grożąc skierowanym ku niemu rewolwerem. W rezultacie wywiązała się bójka, zlikwidowana przez policję. Po obu stronach byli poturbowani. W godzinach wieczorowych cała ludność Gdyni wylegla na ulice, tłumnie oblegając hotele, w których zatrzymali się członkowie zjazdu. Rzesze robotnicze ludności kaszubskiej gwizdaniem odprowadzały odjeżdżających uczestników zjazdu, którzy pod silną eskortą policji, uzbrojonej w karabiny, odprowadzeni byli na dworzec. W ciągu całego dnia w różnych częściach miasta miał miejsce szereg awantur, w wyniku których kilkanaście osób było aresztowanych.

RADA NACZELNA P.P.S.

UCHWAŁY POLITYCZNE. ZAOSTRZENIE WALKI Z SYSTEMEM RZĄDZENIA. KONIECZNOŚĆ DALSZEJ WSPÓŁPRACY ZE STRONNICTWAMI LEWICY I CENTRUM. POŁOŻENIE GOSPODARCZE KRAJU

Przez sobotę i niedzielę pracowała Rada Naczelna P. P. S. przy udziale 47 członków i członkin. Przewodniczyli kolejno tow. tow. *Diamand* i *Topinek*. Sprawozdanie polityczne złożył tow. *Barlicki*, sprawozdanie parlamentarne —tow. *Niedziałkowski*, sprawozdanie organizacyjne C. K. W. — tow. *Pużak;* sytuację międzynarodową referował tow. *Czapiński*, położenie gospodarcze Polski — tow. *Zaremba*.

Wszystkie punkty porządku dziennego wywołały ożywioną dyskusję; w jej wyniku Rada Naczelna powzięła szereg uchwał, których tekst podamy w

jutrzejszym numerze „Robotnika".

Uchwała polityczna zawiera charakterystykę gabinetu p. *Sławka*, jako gabinetu *zaostrzonych* form dyktatury marsz. *Piłsudskiego;* w konsekwencji klasa robotnicza musi również zaostrzyć

swoją walkę z systemem dyktatury

zarówno na terenie parlamentarnym, jak i pozaparlamentarnym.

Rada Naczelna wypowiedziała się dalej za

współpracą ze stronnictwami „Centrolewu",

udzieliła C. K. W. pełnomocnictw dla przygotowań do ewentualnych wyborów parlamentarnych i do zawarcia w razie potrzeby

bloku wyborczego.

Zwrócono też uwagę na konieczność zacieśnienia współpracy z partjami socjalistycznemi mniejszości narodowych; *debata gospodarcza* dostarczyła wiele cennego materjału dla pozytywnej akcji Partji w dziedzinie walki z kryzysem gospodarczym.

W toku obrad tow. *Topinek* złożył tow. *Diamandowi* serdeczne życzenia imieniem Rady Naczelnej z powodu 70-lecia urodzin; członkowie Rady zgotowali tow. *Diamandowi* gorącą owację.

Termin *Kongresu Partyjnego* wyznaczono na jesień r. b.

Akademja Majowa w Colosseum.

Piękny dzień majowy nie sprzyja zebraniom, odbywającym się w lokalach zamkniętych. Niemniej jednak wielka akademja w kino-teatrze **Colosseum** odbyła się wczoraj przy wypełnionej sali. A pamiętać należy, że równocześnie w Warszawie odbywało się Walne Zebranie Metalowców, Zjazd Związku Spożywców.

Robotnicy Warszawy zawsze tłumnie zjawiają się na wezwanie P. P. S.

I wczoraj tłumy ściągnęły do Colosseum.

Na balkonie lśni czerwień sztandarów.

Na podjum ustawione poczty sztandarowe, oraz dzielna orkiestra Zw. Zaw. Prac. Elektrawni pod batutą tow. Turczyńskiego.

Akademję otwiera tow. **Edward Zawadzki** — sekretarz Warszawskiej Organizacji P. P. S. Przewodniczący akademji witany burzą oklasków tow. **Arciszewski**, który powołuje do prezydjum tow. tow. **Klimową**, radną **Woszczyńską, pos. Diamanda, Kuryłowicza, prezesa Neubauera, tow. Kurowskiego, oraz przedstawiciela Bundu tow. Erlicha.**

Otwierając akademję tow. Arciszewski poświęca kilka bardzo serdecznych słów tow. pos. **Hermanowi Diamandowi**, z okazji 70-lecia jego urodzin, niedawno tak uroczyście obchodzonych przez proletarjat Lwowa.

Pierwszy zabiera głos tow. **Diamand**, któremu zebrani zgotowują olbrzymią owację.

PRZEMÓWIENIE POSŁA TOW. DIAMANDA.

40 lat temu obchodziliśmy 1 maja po raz pierwszy. Przytoczę tu to pierwsze, niezapomniane zgromadzenie. Zebraliśmy się wzruszeni tą nową rzeczą, powitaniem wiosny — jako święta proletarjatu.

I od tego czasu, proletarjat zdobywczą ręką zagarnął maj dla siebie.

Dzisiejszy ustrój, ustrój zła i krzywdy — toczy rak klasowości, podział na panów możnych i nędzarzy. Robotnicy są powołani do zniesienia klas, i ukształtowania ludzkości, równej w każdej dziedzinie życia.

Już utopiści chcieli tym stosunkom położyć kres. Nie mogli jednak dociec właściwej przyczyny zła.

Dopiero **Karol Marks** odkrył powody ekonomiczne, które stały się podstawą klasowego ruchu. **Marks** wskazał, jakiemi szlakami miały kroczyć wyzwoleńcze walki prolearjatu.

Dawniej, kiedy środki produkcji nie były rozwinięte, ustrój kapitalistyczny był koniecznością gospodarczą.

Ale przyszła technika, a wraz znią cpanowanie sił przyrody.

Dzisiaj na Zachodzie przemysł usiłuje wciągnąć robotników w sferę kierowników przemysłu.

I robotnicy przychodzą, ale przychodzą z innemi zasadami produkcji. **Nie dla zysku, lecz dla pokrycia zapotrzebowania całej ludzkości należy produkować**, ale trzeba dlatego zreorganizować życie.

Przed tą reorganizacją broni się kapitał przez próby unicestwienia demokracji.

Żadna zbrodnia nie odstrasza kapitału od walki z demokracją

Ale socjalizmu nikt nie zwycięży.

Niema innej drogi dla ludzkości.

Cały postęp świata jest postępem socjalizmu.

Socjalizm będzie panem tego świata.

Tegoroczne obchody majowe rozmiarami swojemi odbiegały od demonstracji lat ubiegłych

W tym roku 1 maja — to nietylko święto dzisiejsze — to święto jutra, przyszłych dobrych czasów dla ludzkości.

1 maja, to jest święto przeznaczenia, szczęścia robotniczego. Rozwój klasy robotniczej zbliża ją do kultury, podnosi się jej poziom.

1 maja jest miernikiem rozwoju sił naszych, to silny protest przeciwko dzisiejszej rzeczywistości, silne parcie ku socjalizmowi.

Zabiera głos prezes C. K. W. P. P. S. tow. pos. **Barlicki**, który witany jest gromkiemi oklaskami.

Ze zwykłą swadą, z nigdy niegasnącym zapałem i siłą — cały czas trzymając w napięciu zebranych, przemawia tow. **Barlicki**. Mówi o roli, jaką odgrywają stolice państw, z których idee zwykły brać początek.

Warszawa w dziejach ruchu robotniczego ma olbrzymią tradycję i wielką rolę odegrała w różnych okresach walki robotniczej. Tutaj drgnęło serce proletarjatu, tutaj na ołtarzu ofiary życie oddali pierwsi proletarjatczycy (okrzyki: Cześć im!).

Ofiara **Kunickich, Pietrusińskich, Ossowskich, Bardowskich** stała się źródłem siły robotniczej. W latach 1905—6 Warszawa stała się widownią olbrzymich demonstracji, które wstrząsały nietylko klasą robotniczą, ale całem społeczeństwem, wreszcie całym kolosem carskim.

Stąd szedł zapał i wiara; Warszawa i jej walki były wiecznie żywą proklamacją buntu.

Dzisiaj po 11 latach niepodległości, kraj nasz znalazł się w ciężkich warunkach, kiedy chwila wystąpienia proletarjatu stolicy jest bliska.

Narodził się twór, któremu na imię **dyktatura**. Niszczy on rozwój demokracji, sięga po wolność proletarjatu, rządzi bezmyślnie, doprowadzając do nędzy.

Proletarjat stolicy, który ma tak rewolucyjne tradycje, nie pozwoli na unicestwienie wyników zwycięskich bojów heroicznych i tysiącznych ofiar.

Sposobić się trzeba do wystąpienia.

Być robotnikiem stolicy, to być chorążym Socjalizmu **(oklaski)**.

Tow. **Arciszewski** oznajmia, że będzie przemawiał przedstawiciel Bundu tow. **Erlich**. Wodza robotników żydowskich tow. **Erlicha** przywitały długo niemilknące oklaski. Przemówienie jego, pełne ognia, wspaniałym językiem i donośnym głosem wypowiedziane — słuchane jest bardzo uważnie.

PRZEMÓWIENIE TOW. ERLICHA.

Imieniem Warszawskiej organizacji Bundu witam Was, towarzysze!

Po roku 1919 po raz pierwszy szeregi P. P. S. i Bundu spotkały się i wspólnie demonstrowały. Po raz pierwszy po rozłamie wyszliście na ulicę.

My, bundowcy, patrzyliśmy na Wasz pochód z radością. Wypadł on niezmiernie imponująco.

W Polsce jest jednolity front proletarjatu przeciwko Piłsudskiemu.

Piłsudski i sanacja są już izolowani.

Przeżarta korupcją, nieprawością, w którą popadła, w walce z „nieprawościami". Jeden jest tylko obóz, który deprawacji nie ulegnie — to klasa robotnicza, która czuje ciężar nędzy i kryzysu. Tegoroczny 1 maj przeszedł pod znakiem międzynarodowej solidarności.

Robotnicy żydowscy poza wspólnemi z robotnikami polskimi żądaniami, muszą jeszcze walczyć o prawo do pracy, o prawo sprzedaży swoich dziesięciu palców.

Kryzys gospodarczy, który przeżywamy, jest kryzysem ustroju kapitalistycznego. Będąc częścią klasy robotniczej, z pogardą możemy patrzeć na dyktatorów. Samą pogardą jednak żadnej dyktatury jeszcze nie obalono.

Proletarjat musi wydobyć z siebie taką siłę fizyczną i moralną, która położy kres dyktaturze, i wskaże drogi do państwa socjalistycznego.

Z kolei zabiera głos tow. senatorka **Kłuszyńska.**

1 maja w Polsce rozległo się głośne wołanie: **Precz z dyktaturą!** (okrzyki: Precz!). Jest to dowód, że chłop i robotnik przejrzał na oczy, że się obudził. Mamy około miljona bezrobotnych.

Musi powstać bunt, który jak pochodnia rozpalona płonąć będzie, a ogień świętego buntu spali zło.

Powstaje siła: sojusz chłopów i robotników — 80% ludności. Żadna siła masom tym nie przeciwstawi się.

Sanacja nie zapłaciła rachunku za krew przelaną przed 4 latami.

Polska musi być krajem wolnym.

Rolę oswobodzicieli podejmie kasa robotnicza i proletarjat Warszawy.

Tow. **Arciszewski** zobrazował warunki, w jakich pracują robotnicze organizacje Warszawy.

Przemówienie tow. **Arciszewski** zakończył apelem do zgromadzonych, ażeby pracowali i spełniali swój obowiązek proletarjacki.

W części artystycznej wzięła udział orkiestra Związku Elektrowni, która z precyzją wykonała uwerturę z opery „Robespierre" Litolfa i fantazję z „Traviaty".

Na całość części artystycznej złożyły się znakomite występy artystów opery Warszawskiej pp. **Strzeleckiej, Węgrzynówny, Trembickiego** przy akompanjamencie p. **Zalewskiej** oraz występy chóru Zw. Zaw. Pracowników Miejskich i Sekcji dramatycznej T. U. R.

Odśpiewaniem pieśni rewolucyjnych zakończono akademję.

PODZIĘKOWANIE.

Warszawski Okręgowy Komitet Robotniczy P. P. S. niniejszem składa serdeczne i gorące podziękowanie artystom opery warszawskiej pp. Janinie **Strzeleckiej**, Zofji **Węgrzynównie**, Helenie **Zalewskiej**, Józefowi **Trembickiemu**, orkiestrze Zw. Zaw. Prac. Elektrowni i jej dyrektorowi tow. Bolesławowi **Turczyńskiemu**, Chórowi Związku Rob. Miejskich, Sekcji dramatycznej T.U.R za udział w części artystycznej akademji majowej w dn. 4 b. m., oraz dyrekcji kinoteatru „Colosseum" za bezinteresowne użyczenie sali na Akademję.

TYDZIEN KOBIET

Uchwała Centr. Wydziału Kobiecego P. P. S., organizuje w r. 1930 „Tydzień Kobiet" od niedzieli 25 maja, w czwartek (święto) 29 maja i niedzielę 1-go czerwca.

Organizacje w mniejszych miastach urządzają obchody w dn. **25 maja.**

Kraków, Poznań, Częstochowa, Bydgoszcz, Łódź, Grudziądz, Włocławek — 29 maja. Warszawa, Lwów, Wilno — 1 czerwca.

„Tydzień Kobiet" będzie poświęcony propagandzie „Głosu Kobiet".

W zgromadzeniach na prowincji wezmą udział członkinie Centr. Wydz. Kobiecego PPS.

TOWARZYSTWO PRZYJACIÓŁ TEATRU ATENEUM

Towarzystwo Przyjaciół Teatru Ateneum zwołuje I-sze posiedzenie Rady Towarzystwa, na które zaprasza przedstawicieli wszystkich organizacji: Oświatowych, Sportowych, Społecznych, Zawodowych i tych, które interesują się szerzeniem kultury wśród szerokich rzesz po przez teatr.

Zebranie Rady odbędzie się w dniu 5 maja o godz. 6.30 wieczorem w sali Konferencyjnej ZZK., ul. Czerwonego Krzyża Nr. 20, II p.

WALKA O SENAT GDAŃSKI

Gdańsk, 4 maja. (PAT.). Rokowania stronnictw mieszczańskich w sprawie utworzenia nowego senatu rządzącego Wolnego Miasta nie przyniosły dotychczas decydujących rezultatów. W ostatniej chwili wyłoniły się znowu poważne trudności, dotyczące głównie sprawy pokrycia deficytu w budżecie Wolnego Miasta Gdańska. Dalsze trudności wyłoniły się przy omawianiu sprawy mianowania nowych senatorów Wolnego Miasta. Jak słychać, nacjonaliści niemieccy wysuwają na stanowisko wiceprezydenta senatu swego przywódcę dr. Ziehma, który już raz przez szereg lat zajmował to stanowisko. Wedle doniesień „Danzige Volkstimme" nacjonaliści niemieccy stanowczo sprzeciwiają się ponownemu powołaniu do senatu Wolnego Miasta dotychczasowego senatora liberalnego Jewelowsky'ego, za którą to kandydaturą również stanowczo obstaje partja niemiecko-liberalna

OFIARA PRACY

Valencia, 4 maja. (PA.T). W kopalni Baruello nastąpił wybuch gazu, przyczem zginęło 11 górników. Dotychczas wydobyto zwłoki 4 ofiar katastrofy.

ZDARZENIA I LUDZIE

TURK-SIB

1,500 KILOMETRÓW NOWEJ KOLEI W AZJI CENTRALNEJ.

Najgorszym i najniemądrzejszym wobec Rosji Sowieckiej stosunkiem jest lekceważenie tego, co się tam dzieje. Nam, najbliższym sąsiadom Sowietów, najmniej wypada przybierać ten ton pogardy i drwin wobec zamiarów sowieckich i wobec sukcesów władzy sowieckiej, kiedy są one osiągane. A jednak większość prasy — ba, prawie cała prasa polska — uporczywie uchyla się od podawania o Rosji informacyj uczciwych, poprzestając na bałamutnych i tendencyjnych, zbyt często własne poglądy i chęci podając za rzeczywistość.

Jako sposób walki z komunizmem jest to tak samo naiwne i bezcelowe, jak z drugiej strony bezkrytyczny entuzjazm i przesada, mające służyć za broń propagandy komunistycznej poza granicami Rosji.

Kreślimy te kilka uwag dlatego, że chcemy się podzielić z czytelnikami wiadomością o bardzo znamiennym i ważnym wypadku w życiu gospodarczem Azjatyckiej Rosji.

W dn. 1 maja nastąpiło uroczyste otwarcie nowej linji kolejowej, łączącej zachodnią Syberję z południowemi połaciami Turkiestanu. Linja ta, ciągnąca się na przestrzeni 1,445 kilometrów — odległość od Warszawy do Paryża — łączyć ma żyzne tereny zbożowe syberyjsko - ałtajskie z plantacjami bawełnianemi Turkiestanu.

Olbrzymie pola w Turkiestanie, nadające się do uprawy bawełny, zajęte są dziś pod uprawę zbóż i innych środków żywnościowych dla wykarmienia ludności. Z drugiej strony — żyzny Ałtajski kraj stale cierpi na nadmiar produkcji zbożowej, którą trudno wywieźć ze względu na dalekie odległości. Nowa kolej ma ten nadmiar zboża przewieść do Turkiestanu i zwolnić tamtejsze tereny pod bawełnę. Jednocześnie te wielkie ilości zboża, które wędrują do Centralnej Azji z krajów nadwołżańskich będą mogły być wywiezione zagranicę. A oddanie pod uprawę bawełny nowych olbrzymich terenów uniezależni Rosję od wwozu bawełny amerykańskiej.

Nie na tem koniec. Nowa kolej umożliwi eksploatację bogatych kopalni cennego manganu, węgla, miedzi, cynku, ołowiu, soli potasowych. Pozbawiony drzewa Turkiestan otrzyma tani budulec z Syberji. Na olbrzymiej przestrzeni dokona się prawdziwa rewolucja gospodarcza, dokona się unowocześnienie kraju, mogącego łatwo zmieścić kilka państw europejskich, w którym nic się nie zmieniło od czasów wielkiego mongoła Dżyngis - Chana...

Anarchista — budowniczym.

Ciekawą jest osobistość głównego kierownika budowy tej kolei — n. b. najdłuższej, zbudowanej na kuli ziemskiej w ostatnich latach. Jest nim „Bill" Szatow, anarchista rosyjski, zbiegły do Ameryki w 1907 r., organizator strajków i zamieszek po całych Stanach Zjednoczonych, opozycjonista wobec Rządu Sowieckiego, poszukiwacz przygód, niespokojny duch, entuzjasta — który w Rosji Sowieckiej podejmował się najtrudniejszych zadań, złorzecząc komunistom, a mimo to wykonywując olbrzymie prace.

Ten to Szatow wziął na siebie odpowiedzialność za kierownictwo 40 tys. armji robotników, pracujących przy budowie kolei w dzikim, surowym kraju, w warunkach najtrudniejszych pod słońcem. Udało mu się ukończyć budowę na rok przed terminem, i oszczędzić jedną dziesiątą preliminowanych kosztów — punktualność i oszczędność w Sowieckiej Rosji zaiste godne podziwu.

1-go maja — jak się rzekło — kolej Turk - Sib otwarto. Pierwszą część pracy ukończono. Pozostaje druga, niemniej ważna: eksploatacja tej kolei i usprawiedliwienie jej istnienia. Czy naprawdę kolej ta „zmieni historję Azji"?

J. S.

1 MAJ W POLSCE

PIOTRKÓW

IMPONUJĄCA MANIEFSTACJA PPS.

Uroczystość święta 1-go maja wypadła imponująco. O godz. 11-ej rano zorganizował się pochód, liczący kilka tysięcy uczestników i kilkanaście sztandarów, który ruszył ulicami miasta. O g. 12 pod lokalem Rady Związków Zawodowych odbył się olbrzymi wiec, przy udziale 4 — 5 tysięcy ludzi. Przemawiał tow. pos. **Próchnik.**

Po południu odbyło się spotkanie dwóch druzyn robotniczych. O godz. 7 wiecz. w sali teatralnej Stow. Rzemieślników odbyła się Akademja T. U. R. Obszerna sala była wypełniona po brzegi, tak że wielu musiało odejść do domu z powodu niemożności wciśnięcia się do środka. Na program złożyły się: przemówienia tow. posła **Próchnika,** deklamacje tow. tow. **Boguszównej i Michalika,** produkcje chóru i orkiestry mandolinistów T. U. R. Nastrój panował podniosły.

***

B. B. S. nie próbowała nawet dać znaku życia. Komuniści zebrali się grupką koło hut, ale zostali rozproszeni przez policję. W tym roku nie udały im się nawet próby zakłócenia naszego pochodu okrzykami. Zabrakło im nawet animuszu, na widok wspaniałej manifestacji pod sztandarami PPS.

BIAŁA PODLASKA

I TU PODWÓJNA LICZBA UCZESTNIKÓW POCHODU.

Tegoroczny obchód 1 majowy wypadł wspaniale przy podwójnej liczbie demonstrujących, w porównaniu z ubiegłym rokiem. Był to jeden z dowodów pogłębienia świadomości i protestu przeciwko „sanacji". W pochodzie brało udział 1000 osób, wiec natomiast zgromadził o wiele jeszcze liczniejsze tłumy.

Obchód urządzony został razem z „Bundem" i odbył się w całkowitym spokoju. Uroczysty nastrój i liczba uczestników wywołały w mieście potężne wrażenie tembardziej, że strajkowały wszystkie zakłady przemysłowe.

Po przemówieniach na rynku tow. posła **Chodyńskiego, Nobacza,** jak również przedstawiciela „Bundu" tow. **Segała** i **przyjęciu rezolucji,** — wiec został rozwiązany, poczem odbyła się Akademja z bogatym programem artystycznym.

Imponująco wyglądał oddział milicji konnej, który łącznie z milicją pieszą utrzymywał wzorowy porządek.

SOMPOLNO POW. KOŁO

Przed lokalem Związku Zaw. Kolejarzy, przystrojonym zielenią i czerwonym sztandarem, zgromadziły się tłumy robotnicze.

Punktualnie o godz. 11-ej wyruszył pochód, który ze sztandarem i orkiestrą na czele przedefilował przez główniejsze ulice miasta, ze śpiewem „Czerwonego" i „Na Barykady", z okrzykami przeciwko dyktaturze i wszelkim zamachom dzisiejszego systemu rządów, za demokracją. Następnie przemawiał tow. poseł **Mikołajewski.** Rezolucję pierwszomajową przyjęto jednomyślnie. Wznoszono okrzyki na cześć Sejmu i marszałka tow. Daszyńskiego. Wyrażono obszernie protest przeciwko szykanom starosty Kolskiego,

Po okrzykach na cześć PPS. i ZZK. pochód rozwiązano.

KOLUSZKI

Po południu odbyło się tutaj wielkie zgromadzenie, na którem przemawiał tow. **Giżycki.** Wieczorem odbyła się Akademja, na której przemawiał tow. **Obarski.** W części artystycznej wzięła udział sekcja dramatyczna ZZK.

KALISZ

KILKA TYSIĘCY ROBOTNIKÓW BIERZE UDZIAŁ W POCHODZIE I ZGROMADZENIU.

Tłumy robotników kaliskich wzięły udział w tegorocznej manifestacji majowej. Z lokalu Związków wyruszył pochód na miejsce zbiórki pod teatr. Tam do kilku tysięcy zgromadzonych przemawiali tow. sen. **Sokołowski** imieniem PPS., tow. **Rutkowski,** imieniem Rady Związków, tow. **Rosiak,** imieniem Zw. Rob. Rolnych i tow. **Silberberg,** imieniem Bundu.

Opodal odbyło się zgromadzenie robotników żydowskich Bundu, na którem, oprócz mówców z Bundu, krótko przemawiał imieniem PPS. tow. sen. **Sokołowski.** Po zgromadzeniu, z orkiestrą i sztandarami na czele, rozwinął się imponujący pochód PPS. i Bundu, który przeszedł głównemi ulicami miasta i został rozwiązany przed lokalem Związków. Rezolucję CKW. przyjęto z entuzjazmem. W czasie pochodu wznoszono liczne okrzyki: „Precz z dyktaturą", „Niech żyje PPS." i t. p. Wieczorem odbyła się piękna Akademja z przemówieniami tow. dra B. **Drobnera, sen. Sokołowskiego** i przedstawiciela Bundu. Po Akademji odbyła się ochocza zabawa.

***

Komuniści z „lewicą PPS." zdobyli się na bardzo nikły pochód, ledwie dający się zauważyć. Natomiast BBS., sprowadziwszy „swego" posła Gardeckiego, ograniczyła się do... odczytu, na który stawił się **niecały tuzin** beesowców i coś ze 20 nie zupełnie trzeźwych komunistów. W takim gronie „manifestowała" BBS. swoją lojalność wobec dyktatorskich rządów.

KONIN

IMPONUJĄCY WZROST WPŁYWÓW P. P. S.

Dzień Święta Pracy wypadł u nas imponująco, świadcząc o dalszym wzroście wpływów PPS. W pochodzie, prócz towarzyszy miejscowych wzięły udział liczne grupy towarzyszów ze wsi i folwarków, z których wyróżniała się liczebnością grupa z **Wąsosza i Gosławic.**

Po przejściu ulic miasta, odbył się wiec na rynku, na którym przemawiali tow. poseł **Nowicki i tow. Keller** z Gosławic. Rezolucja CKW. została przyjęta wśród gromkich okrzyków przeciw dyktaturze marszałka Piłsudskiego, a na cześć Sejmu, tow. Daszyńskiego, PPS. i Rządu robotniczo - chłopskiego.

Następnie pochód udał się pod lokal partyjny, gdzie, po przemówieniu tow. **Nowickiego,** został rozwiązany.

Przez cały czas pochodu przygrywała orkiestra, która już o 7-ej rano rozpoczęła uroczystość pobudką.

Wieczorem odbyła się Akademja, na którą złożyło się: 1) przemówienie tow. **Nowickiego,** deklamacje, pieśni rewolucyjne na głosy, oraz jednoaktówka p. t. „Święto Majowe".

SULEJÓW (pow. Piotrkowski)

Rano odbyły się zebrania lokalne. Popołudniu urządzono wspaniałą akademję w dużej sali Straży Ogniowej. Nieprzebrane tłumy przepełniły całkowicie salę, tak, że było natłoczoną po brzegi.

Zagaił tow. **Dr. Kwapiński.** Przemawiał tow. pos. **Próchnik.** Na resztę programu złożyły się deklamacje, produkcje chóru TUR. i odegranie sztuki „X Pawilon". Akademja wywarła wielkie wrażenie.

PUŁTUSK

Obchód 1-szo majowy w Pułtusku odbył się okazale. Pochód z 5 sztandarami i transparentami przeszedł głównemi ulicami miasta na Rynek, gdzie na wiecu przy udziale około tysiąca osób, przemawiał tow. **Adynowski.** Wywodów referenta słuchano z wielkiem zainteresowaniem. Rezolucję przyjęto jednomyślnie. Po wiecu pochód udał się pod Związek Robotników Rolnych, gdzie przemawiali: tow. **Turek** i powtórnie tow. **Adynowski.**

W pochodzie brała udział spora grupa robotników rolnych z okolicznych folwarków, którzy, pomimo gróźb obszarników i policji, że za świętowanie 1-go Maja będą z pracy zwolnieni, nie dali się zastraszyć i manifestowali swoją solidarność z całym światem pracy.

PODZIĘKOWANIE

Warszawska Organizacja Młodzieży T. U. R. wyraża niniejszym najserdeczniejsze podziękowanie wszystkim, którzy uświetnili przez piękne występy artystyczne **Uroczystą Akademję Pierwszomajową,** w szczególności:

Pani **Marji Strońskiej,** Dyrektorce Teatru „Ateneum", p. **Henrykowi Ładoszowi,** p. **Eugenjuszowi Poredzie** i orkiestrze Związku Zawodowego Pracowników Elektrowni pod kierunkiem tow. **Turczyńskiego.**

Komitet Wykonawczy
Warszawskiej Organiz. Młodz. TUR

Kronika polityczna

POWRÓT P. DEWEY'A.

Amerykański doradca finansowy p. Charles Dewey powraca w dniu jutrzejszym do Warszawy z swej podróży do Francji i Rumunji. P. Dewey odbył w Bukareszcie szereg konferencyj, na których poruszana była m. in. sprawa współpracy gospodarczej Polski i Rumunji.

CZEMU TAK SMUTNO?

Ludzie, którzy znają Zachód, i widzieli święta i uroczystości narodowe na Zachodzie, jednomyślnie utrzymują, że Polacy nie umieją się bawić, że nasze obchody, uroczystości, a nawet zabawy robione są na smutno, ponuro.

Jest to niestety prawda, ale prym pod tym względem zdobyło Wilno. Bo oto zdając sprawę z obchodu 3 maja w Wilnie, korespondent PAT-a telegrafuje:

„Dzień 3 maja poruszył do głębi wszystkie warstwy społeczeństwa..."

Czemu aż tak smutno?

Nie trzeba się przejmować!

ULGI PODATKOWE

W maju zbiegają się terminy płatności kilku podatków, co wobec niepomyślnych stosunków kredytowych w kraju mogło wywołać pewne trudności płatnicze. Minister Skarbu zarządził, aby różnicę pomiędzy kwotą wymierzonego podatku przemysłowego od obrotu za 1929 r. a ustawowemi zaliczkami — wpłacano bez ustawowych kar i odsetek za odroczenie — w dwóch równych ratach, płatnych: 1-sza do dn. 15 maja, 2-ga do dn. 15 czerwca włącznie.

Równocześnie przesunięte zostały terminy płatności: 1-szej zaliczki kwartalnej z dn. 15 maja na 15 lipca r. b. i 2-ej zaliczki kwartalnej z dn. 15 lipca na 15 sierpnia r. b. włącznie.

Do powyższych terminów 14-sto dniowy termin ulgowy nie ma zastosowania.

Co słychać w Warszawie?

DZIŚ POGODNIE.

Najwyższa temperatura w Warszawie wynosiła wczoraj 17,2, najniższa 6,9 st.

Przewidywany przebieg pogody w dniu dzisiejszym: dość pogodnie i pogodnie oraz ciepło, tylko na wybrzeżu przejściowy wzrost zachmurzenia, rankiem mglisto i chłodniej. Słabe wiatry miejscowe, na wybrzeżu północnem.

P. PREZYDENT RZECZYPOSPOLITEJ NA PRZECHADZCE.

Wczoraj o godzinie 11-ej min. 30 p. Prezydent Rzeczypospolitej w towarzystwie adjutanta swego rotmistrza Jurgielewicza udał się do parku Ignacego Paderewskiego. Wszedłszy głównem wejściem, przeszedł obok postumentu „tancerki", następnie usiadł w alei tuż obok Al. Zielenieckiej. Ukazanie się Głowy Państwa wzbudziło zrozumiałe zaciekawienie wśród licznej publiczności. Około godziny 13-ej Pan Prezydent Mościcki przyjechał do Zamku.

50 TORÓW NA NOWYM DWORCU CENTRALNYM.

Projekt budowy Centralnego Dworca w Warszawie przewiduje, że dworzec ten będzie miał 50 torów, jak największe dworce europejskie. Peron przed każdym torem dla pociągów odchodzących i przychodzących posiadałby oddzielne wejście dla uniknięcia natłoku przy kontroli biletów i t. d.

ODZNACZENIE 137 STRAŻAKÓW.

Wczoraj po nabożeństwie w katedrze odbyła się na rynku Starego Miasta uroczystość dekorowania 137 strażaków przez p. Wojewodę Warszawskiego Twardo i Wice-Prezydenta Miasta Błędowskiego.

WIELKI SUKCES WYTWÓRCZOŚCI POLSKIEJ

Prawdziwym triumfem polskiego przemysłu są wypuszczone rowery marki *„Łucznik"*, które natychmiast po ukazaniu się zdobyły sobie całkowite uznanie i popularność wśród naszych miłośników sportu kolarskiego.

Rowery marki *„Łucznik"* produkcji Państwowych Wytwórni Uzbrojenia Fabryki Broni w Radomiu, trwałością i specjalnem przystosowaniem do naszych dróg przewyższają wszystkie typy rowerów zagranicznych.

Rozpowszechnienie tych rowerów przyczyni się niewątpliwie nietylko do utrwalenia poglądu o dobroci wyrobów krajowych, lecz w znacznym stopniu do poprawy bilansu handlowego, przez wybitne powstrzymanie importu rowerów z zagranicy.

WYPALONE OCZY

Niedawno toczył się w Warszawie ponury proces. Oto żona, która miała dość bujną przeszłość i niezupełnie spokojną teraźniejszość, wykolejona życiowo, zła, wypaliła swemu młodemu mężowi oczy, oblewając mu twarz kwasem siarczanym.

I oto młody, 29-cio letni człowiek, mąż złej żony — zostaje na całe życie kaleką, niezdolnym do zapracowania na kawałek chleba.

Świadkowie — sąsiedzi, scharakteryzowali oskarżoną — potworną żonę, jako rozrzutną próżniaczkę. Oto i macie klucz do tej tragedji. Nie doszłoby nigdy do tej tragedji, gdyby ta kobieta była pracowita, skrzętna, oszczędna, gdyby miała ład w głowie a Boga w sercu. Pracowaliby wtedy oboje, mieszkanko wyglądałoby ładnie i mile. Żyjąc skromnie, oszczędnie, przy takiej wspólnej pracy zdołaliby co tydzień, czy co miesiąc oszczędzić nieco grosza na wszelki wypadek. Poczucie, że mają na książeczce P. K. O. kilkaset złotych pozwoliłoby im śmielej i z nadzieją spoglądać w przyszłość. Kobieta, zajęta pracą, prowadząca dom mężowski, wychowująca przykładnie dzieci — nie weszłaby na złą drogę występku, nie dopuściłaby się okrutnej zbrodni.

Z tego wypadku łatwo możemy wnioskować, jak dobrą szkołą moralności jest praca, wstrzemięźliwość i oszczędność, jako wynik tych dwóch cnót poprzednich.

Nie możnaby się dziwić, gdyby czytający te słowa kandydat do stanu małżeńskiego, zapytał swej narzeczonej — „czy jesteś oszczędna", „czy posiadasz książeczkę oszczędnościową P. K. O.". I w odpowiedzi gdyby wysnuł wniosek orjentacyjny z kim się żeni i co go w tem małżeństwie czeka.

Posiadanie książeczki oszczędnościowej P. K. O. jest probierzem wartości moralnej i życiowej zarówno kobiety, jak i mężczyzny. To dyplom na pełnego, dojrzałego życiowo, rozumnego, przezornego człowieka.

Tak jest. Żeńcie się z posiadaczkami książeczek P. K. O! Wychodźcie zamąż za właścicieli książeczek P.K.O., posiadających złożony na nich zakładowy kapitał na założenie domowego ogniska.

M. Cz.

Z ŻYCIA PARTJI

KOMUNIKAT EGZEKUTYWY O.K.R. P.P.S

Warszawa - Podmiejska.

Wszyscy Towarzysze, którzy z ramienia Egzekutywy O.K.R. P.P.S. Warszawa - Podmiejska przemawiali jako referenci na wiecach i zebraniach 1-szo Majowych w Okręgu podmiejskim, proszeni są o konieczne przybycie w dniu 6 b. m. t. j. we wtorek, o godz. 6 wieczorem na posiedzeniu Egzekutywy, Długa 19.

Warszawski Komitet Powiatowy P. P. S. Dziś o godz. 19 odbędzie się posiedzenie Komitetu (Długa 19).

WARSZAWSKA ORGANIZACJA P. P. S.

EGZEKUTYWA K. W. We wtorek, dnia 6 maja r. b. o godz. 7-ej wiecz. w lokalu ul. Warecka 7 odbędzie się posiedzenie Egzekutywy K .W. Warsz. Org. Młodzieży T. U. R.

KOMITET WYKONAWCZY. W środę, dnia 7 maja r. b .o godz. 7-ej wiecz. w lokalu ul. Warecka 7, odbędzie się zebranie Komitetu Wykonawczego łącznie z przewodniczącemi, sekretarzami i skarbnikami Kół Warsz. Organizacji Młodzieży T. U. R.

ŚWIĘTO 3 MAJA W STOLICY.

W dniu 3 maja, jako w dniu święta państwowego, stolica przybrała odświętny i uroczysty wygląd. Na wszystkich domach powiewały flagi o barwach państwowych. Wiele balkonów i wystaw sklepowych udekorowano. O godzinie 8.30 w ogrodzie Botanicznym przy ruinach kapliczki odprawiona została msza.

O godzinie 10-ej rano w kościele archikatedralnym św. Jana ks. kardynał Kakowski w asystencji licznego kleru odprawił uroczystą mszę świętą. Na nabożeństwo przybył p. Prezydent Rzeczypospolitej, przedstawiciele Rządu i Sejmu, Senatu i dyplomacji.

O godz. 11 m. 30 odbyła się rewja wojskowa oraz defilada oddziałów wojskowych, którą przyjął p. Prezydent Rzeczypospoltej.

WTOREK, 6 maja.

Koło Nauczycieli. O godz. 8 w. w lokalu Warecka 7 odbędzie się posiedzenie Zarządu.

BIBLJOTEKA, WYPOŻYCZALNIA KSIĄŻEK I CZYTELNIA PISM

została otwarta

dla robotników i pracowników ruchu robotniczego

w domu Kolejarzy (Czerw. Krzyża 20). **Czytelnia bezpłatna,** czynna codziennie od 5-ej do 9-ej wiecz.

Wypożyczalnia książek we wtorki i soboty od godz. 1 do 3-ej; w inne dni od 5 do 7-ej wiecz. Abonament miesięcznie 50 gr.

Bibljoteka dla działaczy robotniczych codziennie od godz. 9 do 3-ej **bezpłatna.**

RUCH ZAWODOWY

Koło Pracowników Miejskich Oddz. II. Posiedzenie Zarządu Koła dnia 5 b. m. (poniedziałek) o godz. 7 w.

SZTAFETA ROBOTNICZA
TYGODNIK SPORTOWY

Rok II | Warszawa, 5 Maja 1930 r. | Nr. 18

WŚRÓD SPRAW PIŁKARSKICH

JUBILEUSZ POLSKIEGO ZWIĄZKU PIŁKI NOŻNEJ.

Jubileusz Pol. Zw. Piłki Nożnej obchodzony będzie w Krakowie w dniu 15 czerwca, przyczem nad programem uroczystości czuwa specjalny komitet z dr. Cetnarowskim na czele. Z okazji jubileuszu rozegrany zostanie mecz Polska - Austrja i jako przedmecz zawody międzymiastowe Kraków - Łódź.

SKŁAD REPREZENTACJI WARSZAWY NA MECZE W NIEMCZECH.

Piłkarska reprezentacja Warszawy grać będzie 10 b. m. w Lipsku i 11 b. m. w Chemnitz w składzie następującym: Domański, Martyna, Ziemina, Nowakowski, Zwierz II, Szaller,, Wypijewski, Nawrot, Malik, Ciszewski, Joszke. Zapasowi Keller, Miączyński, Szczepaniak i Pazurek II. Z drużyną jadą pp. Fogiel i Krug.

SKŁAD REPREZENTACJI POLSKIEJ NA MECZ Z WĘGRAMI.

Kapitan Związkowy PZPN., mjr. Loth, ustawił następujący skład reprezentacji Polski na mecz z Węgrami w dniu 11 maja w Budapeszcie o puhar środkowoeuropejski: **Fontowicz, Pychowski, Bułanow, Kotlarczyk II, Kotlarczyk I, Mysiak, Czulak, Nawrot(?), Kałuża, Kozak, Rusinek.** Zapasowi: Chruściński i Otfinowski. Mecz prowadzić będzie Fuchs (Niemcy). Kwestja obsady pozycji prawego łącznika będzie zdecydowana dziś, gdyż oprócz Nawrota brany jest pod uwagę także Pazurek I z Garbarni. Obserwacje formy tych graczy na meczach Warta - Legja oraz Polonja - Garbarnia będą tutaj decydujące.

PROGRAM DNIA PZPN-u W STOLICY.

W dniu 11 maja r. b. na terenie całej Rzeczypospolitej rozegrane zostaną spotkania piłkarskie na dochód PZPN-u.

Program tych gier w stolicy przedstawiać się będzie jak następuje: W sobotę na boisku Polonji **Makabi-Gwiazda,** w niedzielę na boisku AZS **AZS-Hakoah** i **Jutrznia - Barkochba,** na boisku Skry **Skra-komb. druż. ligowa** i **Samson-Hakoah,** na boisku w Pruszkowie Znicz - ZASS, w Siedlcach—repr. kl. A WOZPN — repr. Siedlec.

Pozatem z ważniejszych imprez w kraju notujemy:

Kraków: kombinowany zespół Wisły i Cracovia — reprezentacja kl. A., w **Częstochowie** Garbarnia — repr. Częstochowy, w **Sosnowcu - Ruch** — repr. Zagłębia, w**Katowicach** 1 FC - Naprzód, w Król. Hucie AKS. - Pogoń, w **Poznaniu** Warta — repr. kl. A, w **Łodzi,** ŁKS-ŁTSG i Turyści - Hakoah, we **Lwowie** Pogoń - Lechja i Czarni - Hasmonea.

Zarząd PZPN zakazał wszelkich innych meczów, wobec czego nie zezwolono repr. Krakowa na wyjazd do Bratislawy i repr. Lwowa na wyjazd do Czerniowiec. Jedynie repr. Warszawy, ze względu na specjalne okoliczności, jedzie do Niemiec.

PZPN REPREZENTOWANY BĘDZIE NA KONGRESIE FIFA.

Na kongres międzynarodowej Federacji piłkarskiej (FIFA) w dniach 6 — 8 czerwca w Budapeszcie zarząd PZPN wysyła inż. Kuchara i p. Mallowa.

MECZE PIŁKARZY KRAKOWA.

Piłkarska reprezentacja Krakowa walczyć będzie 11 maja w Bratislawie, a 1 czerwca w Wiedniu.

Mecz ligowy Cracovia — Wisła przełożono wobec tego na 8 czerwca.

BUDOWA STADJONU SPORTOWEGO

W REZYDENCJI PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ

W rezydencji Prezydenta Rzplitej w Spale wykańczana jest obecnie budowa specjalnego stadjonu sportowego dla urządzanych rok rocznie na cześć p. Prezydenta zawodów sportowych Wychowania Fizycznego i Przysposobienia Wojskowego. Uroczystość otwarcia stadjonu nastąpi w dniu 8 czerwca r. b.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE

— **Znany w stolicy** kolarz niemiecki Steffes, odniósł ostatnie w Krefeldzie zwycięstwo nad van Kempenem i Martinettim.

— **W połowie maja** odbędzie się w Berlinie sesja Międzynarodowego Związku Lekkoatletycznego pod przewodnictwem prezydenta Edtströma.

— **Norweskie sfery sportowe** starać się będą na kongresie olimpijskim w Berlinie, ażeby igrzyska zimowe w roku 1936, odbyły się w Holmenkollen. Igrzyska letnie XI olimpiady odbędą się w Berlinie w roku 1936.

Garść wrażeń z 1-szo majowych zawodów sportowych na boisku Skry

Idą zwarte szeregi. Manifestują swą moc, siłę i żywotność; nie sięgają pamięcią wstecz; przeciwnie, umysły wszystkich skierowane w przyszłość jasną, promienną, lepszą od dzisiejszej szarej przeciętności.

Wreszcie kres manifestacji u bram boiska Skry, tej kuźni ruchu wychowania fizycznego rzesz proletarjackiej młodzieży stolicy.

***

Przed chwilą puste tereny Skry zapełniają się tłumem, który rośnie z minuty na minutę. Około 7 tysięcy ludzi przyszło, by oglądać najmłodszą gałęź życia robotniczego — **sport.**

Nieznane, obce dla stałych bywalców twarze, które po raz pierwszy oglądały z pewnością boisko—to obraz tłumów, które zwartym szeregiem głów otoczyły miejsce rozgrywania konkurencyj.

Nie widzi się znużenia, apatji. To, co dzieje się na boisku, porywa ich: śledzą z zainteresowaniem i niezapartym oddechem przebieg szlachetnej rywalizacji sportowej.

Sport ich zwyciężył. Niejeden — choć może już siwizna przypruszyła mu głowę — stanie się od dziś nie biernym widzem, ale czynnym uczestnikiem tego, co obserwuje teraz z takiem zajęciem.

Uwagi, rzucane tu i owdzie, dla wytrawnego sportsmena wydają się naiwne. Ale nie o to chodzi. Fakt pozostanie faktem: **sport porwał masy.**

***

Obok finał o mistrzostwo WRSKO w koszykówce.

Drużyny dają z siebie maksimum wysiłku, ambicji, ale w ramach tego, co się zowie „fair play". Nie widać rozgorączkowanych twarzy pokonanych, lub ironicznie tryumfujących zwycięzców. Nie. Zespoły ,przyzwyczajone do dyscypliny sportowej, nie wychodzą poza ustalone przepisy Publiczność ma lekcję **szlachetności rywalizacji.**

Otwarcie boiska R. K. S. TUR. w Łodzi

W niedzielę dnia 28 ub. mies. odbyła się w Łodzi uroczystość otwarcia drugiego robotniczego boiska, wybudowanego staraniem RKS „T. U. R."

Ładny, aczkolwiek szczupły teren podzielony został w sposób praktyczny tak, że wszelkie rodzaje sportu dostępne dziś dla robotników, będą mogły być uprawiane.

Trybuny, okalające boisko piłkarskie, wraz z bieżnią, szatnią, tereny do siatkówki i koszykówki sprawiają nader sympatyczne wrażenie.

Uroczystości rozpoczęły się defiladą zawodników RKS „Tur'a" oraz klubów, zrzeszonych w ŁRSKO.

Symbolicznego podniesienia sztandaru na maszt dokonał tow. sen. Kopciński, poczem rozpoczęły się powitania oraz przemówienia przedstawicieli organizacyj partyjnych i sportowych. Z ramienia TUR-a przemawiali: tow. tow. Kopciński oraz Lauks, życząc młodej organizacji turowej pomyślnego rozwoju dla dobra rzesz proletarjackich Rzeczypospolitej. Imieniem Z. RSS-u wygłosił przemówienie tow. Marciniak, podnosząc zasługi tow. tow. łódzkich, którzy w ogólnym dorobku sportu robotniczego stanowią poważną kartę oraz życząc dalszego rozwoju i pomyślności.

Po części oficjalnych przemówień, rozpoczęły się właściwe uroczystości sportowe. Wśród licznie zebranych widzów raz po razie wybuchały głośne okrzyki uznania dla zawodników tej czy innej gałęzi sportowej. Na czoło wysunęły się zawody piłkarskie Widzew - TUR, zawody lekkoatletyczne, koszykowe, siatkowe i hazeny.

W ten sposób robotnicza Łódź doczekała się dwóch własnych terenów sportowych: boisk TUR-a oraz Widzewa. Wierzymy, iż rozwój młodego sportu robotniczego w Łodzi potoczy się teraz normalnemi tory.

NA BOISKACH RZECZYPOSPOLITEJ

SKRA NA CZELE TABELI MISTRZOSTW WOZPN-u

Ostatnie dwa dni świąteczne przyniosły szereg spotkań o mistrzostwo klasy A, które wyjaśniły zaciemnioną nieznacznie tabelę.

Zdecydowanym leaderem jest obecnie robotnicza **Skra,** która zdystansowała swego najgroźniejszego rywala Legję o 2 pkt.; o trzecie miejsce walka rozegra się w I-ej rundzie między Marymontem i AZS-em; chociaż Polonja i Warszawianka będą miały tutaj również coś do powiedzenia, out-siderzy tabeli to Makkabi, Znicz i Ruch, który uzyskał wczoraj swój pierwszy punkt. Poniżej wyniki gier mistrzowskich:

SKRA BIJE MAKKABI 3:1.

Piąte z kolei zwycięstwo Skry, która górowała nad przeciwnikiem w zupełności szczególnie w drugiej połowie. Bramki dla zwycięzców uzyskali: Smosarski II 2 oraz Grygalewicz.

MARYMONT — POLONIA Ib 4:2 (3:0).

Piękne zwycięstwo zespołu robotniczego, który znajduje się obecnie w doskonałej kondycji, z wyjątkiem niedysponowanego Chudzikiewicza.

Punkty dla Marymontu uzyskali: Kwiatkowski, Sokołowski oraz Rudnicki.

RUCH — ZNICZ 2:2 (1:6).

Ruch zdobywa po ciężkiej walce swój pierwszy punkt w mistrzostwach. Gra na niskim poziomie, lecz interesująca. Bramki strzelili dla Ruchu Izdebski, dla Zniczu zaś Jasiński (1) oraz z zamieszania podbramkowego.

GWIAZDA — AZS 1:1 (1:0)

Prowadzenie dla Gwiazdy zdobywa Wałach z karnego. Poczem następuje okres przewagi AZS-u, dla którego punkt wyrównywujący uzyskuje Supeł.

MECZE LIGOWE

LEGJA — WARTA 4:0 (3:0)

Sensacyjna porażka Warty, która grała zupełnie bez ambicji, ustępowała Legji pod każdym względem. Legja większą przewagę miała nawet po przerwie, jednak napad jej zaprzepaścił szereg pewnych pozycyj. Bramki dla Legji zdobyli Przeździecki (2), Łańko i Szaller. Sędzia p. Wardęszkiewicz.

CRACOVIA — WARSZAWIANKA 3:1 (1:0).

Wyraźna przewaga drużyny krakowskiej nad słabo grającą Warszawianką. Najlepszym graczem na boisku był Kozok. Pierwsza bramka pada z rzutu karnego (Kozok), a po przerwie Mitusiński i doskonały Rusinek zdobywają punkty dla gości. W ostatniej minucie gry Warszawianka uzyskuje honorowy punkt z samobójczego strzału Chruścińskiego. Sędzia p. Rosenfeld.

GARBARNIA — POLONJA 3:3 (1:0).

Mecz niezwykle ciekawy i emocjonujący, gdyż 5 bramek padło w ostatnich 25 minutach. Przed przerwą Garbarnia zyskuje prowadzenie przez Smoczka. Po przerwie Pazurek II wyrównywa, następnie Malik strzela drugą bramkę dla Polonji, poczem Pazurek I wyrównywa. Na 16 min. przed końcem Malik strzela trzeci punkt dla Polonji, lecz po kilku minutach Bator wyrównywa. Sędzia p. Rettig.

POGOŃ — WISŁA 2:2 (2:1).

W dniu 3 maja rozegrany został mecz ligowy pomiędzy Pogonią i Wisłą we Lwowie. Do 40 minuty pierwszej połowy prowadzi Pogoń 2:0 ze strzałów Motylewskiego, jednak Reyman zdobywa przed pauzą pierwszy punkt, a Kisieliński II po przerwie wyrównywa. Sędzia p. Walczak.

RUCH — ŁTSG 3:1 (2:0)

Ruch przeważał zupełnie wyraźnie i zdobył bramki przez Peterka (2) i Sobotę. Dla ŁTSG jedyny punkt strzelił Herbstreich.

ŁKS — CZARNI 3:1 (2:0).

Bardzo słaba gra obu zespołów. Bramki dla ŁKS zdobyli Król w 12 i 37 min., a Tadeusiewicz w 26 min. po przerwie. Dla Czarnych jedyny punkt strzela Ostrowski w 35 min. Sędzia p. Burka.

KUSOCIŃSKI BIJE PETKIEWICZA W BIEGU NARODOWYM

Na lotnisku przy udziale 230 zawodników rozegrany został V Narodowy bieg na przełaj na dystansie 7 klm. o puhar przechodni redakcji „Stadjonu". W biegu tym Kusociński pokonał swego rywala klubowego, Petkiewicza o 80 mtr., odsunąwszy się od niego po 5 klm. Początkowo obaj biegacze prowadzili razem bieg, mając wszystkich uczestników dalej za sobą. Ostateczne wyniki biegu: 1) Kusociński (Warszawianka) 24:26; 2) Petkiewicz (Warszawianka) o 80 mtr.; 3) Sawaryn (Pogoń) o 300 mtr.; 4) Nowacki (Warszawianka) 30 mtr. za Sawarynem; 5) Jurkowski (niestowarzyszony); 6) Gapieniuk (Ordon); 7) Żak (Polonia); 8) Tryton (Orzeł); 9) Adamczyk (AZS); 10) Kata (Warszawianka). W klasyfikacji drużynowej wygrała Warszawianka.

BOKS

WARSZAWA — WILNO 7:5.

W międzymiastowym meczu bokserskim Warszawa—Wilno zwycięstwo odniosła stolica w stos. 7:5. Szczegółów brak.

EMOCJONUJĄCA WALKA O PUHAR DAVISA: POLSKA-RUMUNJA

RUMUN MISHU STRZELA DO PUBLICZNOŚCI PIŁKĄ TENNISOWĄ.

TŁOCZYŃSKI, NOWA GWIAZDA TENNISOWA.

Z powodu spóźnionej pory przerwano wczoraj niezwykle emocjonujący mecz tennisowy polsko - rumuński o puhar Davisa przy stanie punktów 2:2, i przy 2 setach dla Polski przeciwko 1 dla Rumunji w grze o rozstrzygający piąty punkt. Maks Stolarow wygrał te dwa sety przeciwko Rumunowi Poulieffowi, i jeżeli dziś, co się wydaje najzupełniej prawdopodobnem, wygra trzeciego seta — zdobędzie tak cenny trzeci punkt i cały mecz dla Polski. W takim razie reprezentacja Polski uda się do Anglji dla rozegrania meczu z Angikami w drugiej rundzie.

Bohaterem dnia wczorajszego był młody gracz, Tłoczyński, który już pierwszego dnia rozgrywek, w piątek, zdobył pierwszy punkt w historji uczestnictwa Polski w meczach o Davis Cup. Tłoczyński grał z niebezpiecznym reprezentantem tennisa rumuńskiego, p. Mishu, starym i wytrawnym graczem turniejowym, o wielkiej technice piłki i bardzo urozmaiconej grze.

Tłoczyński nie dał się wziąć na wszelakie „tricki" Rumuna i grał swoją grą otwartą, ostrą, szybką. Zaś w pierwszych kilku grach Mishu poczuł w nim niebezpiecznego współzawodnika i stał się bardziej nerwowy, niż zazwyczaj. Publiczność, niestety, przesadzała nieco w entuzjazmie dla Tłoczyńskiego i niebardzo po sportowemu oklaskiwała błędy Rumuna, który znany jest w świecie międzynarodowego tennisa z niezbyt dobrego zachowania się na korcie. W trzecim secie, przy stanie 1:1, Mishu tak się rozwścieczył tem, że ktoś z publiczności gwizdnął z powodu powtarzającego się stale „tricka" przy serwisie, iż drugą piłkę strzelił prosto w tłum. Gwizdania i tupania było z tego powodu co niemiara. Sędzia, p. Bleemfield, bardzo słusznie i z wielką przytomnością umysłu, potraktował tę piłkę, jako zły serwis i zaliczył punkt Tłoczyńskiemu. Ten uspokoił tłum.

Tłoczyński pokazał wspaniałą grę w tym trzecim secie i wygrał go łatwo. Czwarty set przegrał. W piątym uderzył się w nogę i miał dwa razy kurcz w nogach. Po masażu tak się jednak poprawił, że pobił Mishu w „suchym secie", zdobywając drugi punkt dla Polski. Rezultat gry był następujący: 6:3, 7:9, 7:5, 4:6, 6:0.

J. S.

1 MAJA W PRUSZKOWIE

Doroczne uroczystości 1-majowe stały w roku bieżącym w Pruszkowie pod znakiem lekkiej - atletyki. Objaw ten jest tem radośniejszy, iż dotychczas prowincja nie kwapiła się zbytnio do ćwiczeń i zawodów lekko-atletycznych, poświęcając się wyłącznie piłkarstwu.

Dwa biegi, urządzone w dniu dorocznego święta pracy — staną się zapewne początkiem działalności lekko - atletycznej na prowincji. Poniżej podajemy techniczne wyniki zawodów.

W biegu na dystansie 3 klm., organizowanym dla mężczyzn, pierwsze miejsce uzyskał Sobczak (Znicz), pokrywając wymienioną przestrzeń w czasie 10 min. 32 sek. 2) Brdoń (Strzelec). 3) Podjasek (Znicz). 4) Kałuża (Strzelec). 5) Stępnowski (Strzelec). 6) Staniszewski (niestowarzyszony).

W biegu kobiecym na dystansie 1200 mtr. tryumfowała Prądzyńska (Znicz) 5 : 56 przed Nutowiczówną (Promień), Strawską, Zalewską (Znicz), Piasecką (Promień) oraz Świątkówną (Znicz).

Zaznaczyć należy, iż organizacja zawodów była bez zarzutu.

Z RÓŻNYCH DZIEDZIN

SPRAWA PETKIEWICZA.

W sprawie zawieszenia Petkiewicza przez Międzynar. Federację Lekkoatletyczną, dowiadujemy się nowych szczegółów. Oto Petkiewicz przywiózł ze sobą z Ameryki bardzo pochlebną opinję od Federacji Amerykańskiej, a sekretarz Międzynar. Federacji, p. Edstrom, zwrócił się do Łotewskiego Zw. Lekkoatletycznego z propozycją polubownego załatwienia całej sprawy. Prawdopodobnem jest zatem, że na kongresie w Berlinie 20 i 21 maja, gdzie sprawa zawieszenia Petkiewicza będzie ostatecznie rozpatrywana, żądania łotewskie nie znajdą poparcia.

NOWE KOBIECE REKORDY ŚWIATOWE.

Na zebraniu federacji kobiecej zatwierdzono następujące kobiece rekordy światowe — **60 m.** Walasiewiczówna 7.6, **80 m.** — Gagneaux 10, **100 m.** — Cook 12 sek., **200 m.** — Hitomi 24.7, **wwyż** — Gisolf 160.5; **kula** — Heublei 12.85, oburącz — Jungkranz 21.47, dysk oburącz — Konopacka 66.48, oszczep **oburącz** — Haux 57.05, **4 × 100 m.** — Francja 38.2, **4 × 100 m.** — Niemcy 49, **4 × 200 m.** — Francja 1.47,2, **10 ×100 m.** —Anglja 2:04.4, **trójbój** — Hitomi 217 p.

Inne rekordy pozostały następujące: **800 m.** — Radke 2:16.8, **1000 m.** — Trickey 3:08.0, **80 m. Płotki** — Sychrova 13.2, **skok w dal** z miejsca — Hitomi 250, **skok wwyż z miejsca** — Dupuis 115, **skok w dal** — Hitomi 598, **dysk** — Konopacka 39.62, **oszczep** — Hargus 38.39.

OGÓLNOPOLSKIE ZAWODY NAUCZYCIELSKIE.

Koło Absolwentów PIWF organizuje w dniach 24 i 25 maja poraz pierwszy w Polsce nauczycielskie zawody w lekkiej atletyce, a od 1 — 5 czerwca nauczycielski turniej tenisowy. Na jesieni PIWF zamierza zorganizować w porozumieniu z PUWF ogólnopolskie zawody nauczycielskie w lekkiej atletyce, pływaniu, tenisie i strzelaniu.

NASI JEŹDŹCY STARTUJĄ W RZYMIE.

Po ukończeniu zawodów konnych w Nicei, dwóch jeźdźców udało się na konkursy do Rzymu, a nadto z kraju wyjechali do Rzymu por. Rojcewicz i por. Kulesza.

PIERWSZY W POLSCE KOLARSKI KOBIECY BIEG SZOSOWY.

Redakcja „Stadjonu" zamierza zorganizować w połowie czerwca poraz pierwszy w Polsce szosowy kobiecy bieg kolarski. Trasa biegu wynosić będzie około 10 klm. Zapisy przyjmuje redakcja „Stadjonu" — Galerja Luxemburga.

OTWARCIE SEZONU WIOŚLARSKIEGO 11 MAJA.

Tradycyjne doroczne otwarcie przystani wioślarskich w stolicy odbędzie się 11 maja ,przyczem wszystkie kluby urządzają wspólnie uroczystość.

DRUŻYNOWE MISTRZOSTWA W. OKR. ZW. LEKKOATLET.

W rozpoczętych drużynowych mistrzostwach lekkoatletycznych Warszawskiego okręgu w klasie III Sokół I pokonał Sokół IV i Watt w stosunku punktów 101.5:96:78.5.

NASZA RUBRYKA

Poszukiwanie pracy

Posady woźnego, gońca lub podobnej poszukuje inwalida, b. ochotnik w. p., znajdujący się bez pracy i bez renty. Może być na wyjazd. Oferty: Krucza 9, m 29 dla Hryniewieckiego Jana.

TEATR I MUZYKA

Dziś w teatrach miejskich

Narodowy
o 8 w. „Dom złamanych serc"

Letni
o 8 w. „Maman do wzięcia"

TEATR ATENEUM. Pełna poezji i humoru baśń o „Księżniczce chińskiej Turandot" graną będzie tylko do 6 maja włącznie. Następnie, celem zapoznania szerokich warstw robotniczych z arcydziełami literatury światowej wystawia teatr Ateneum ucieszną komedję Moliera w przekładzie Boya-Żeleńskiego „Chory z urojenia".

TEATR WIELKI jest dziś nieczynny. We wtorek „Tosca".

TEATR NARODOWY. Dziś komedja Bernardą Shaw'a „Dom złamanych serc".

TEATR LETNI. Codziennie „Maman do wzięcia"

TEATR POLSKI gra codziennie „Volpone"

TEATR MAŁY. Dziś i jutro „Piorun z jasnego nieba".

TEATR „MORSKIE OKO". „Uśmiechy Warszawy".

TEATR „QUI PRO QUO". Dziś powtórzenie premjery nowej aktualnej rewji p. t.: „Budżet wiosenny", w której wystąpi cały zespół teatralny.

OPERETKA WARSZAWSKA, Marszałkowska 114 Dziś i codziennie „Rozwód Pierota".

„WESOŁY WIECZÓR". Codziennie rewja p. t. „Podróż naokoło świata".

TEATR „MIGNON". Dziś rewja p. t. „Niech żyje śmiech".

CYRK STANIEWSKICH, Ordynacka. Ostatnie dni programu, 18 atrakcyj świątecznych z grupą tresowanych nubijskich lwów na czele. Początek o godz. 8.20 wiecz.

POKAZ RYTMICZNO - PLAASTYCZNY.

W czwartek, dnia 8 maja, o godz. 8.15 w sali Tow. Hygienicznego, odbędzie się recital rytmiczno - plastyczny, w wykonaniu Henry Garbmanna. W programie najcelniejsze utwory Chopina, Bacha, Mandelsohna, Beethovena i Haydna.

Pozostałe w niewielkiej ilości bilety do nabycia w biurze „Icar" (Hotel Europejski).

CO USŁYSZYMY PRZEZ WARSZAWSKIE RADJO?

DZIŚ

11.30 — 11.45 Przegląd prasy krajowej P. A. T. 11.58 — 12.05 Sygnał czasu. 12.10—13.10 Muzyka z płyt gramofonowych. 13.10 Komunikat meteorologiczny. 13.20 — 14.40 Przerwa. 14.40 Komunikat gospodarczy. 15.00 Przegląd komunikacyjny. 15.15 Odczyt z cyklu wykładów dla maturzystów „Sprawa Polska podczas wojny światowej" wygł. prof. Henryk Mościcki. 15.35 Odczyt z cyklu wykładów dla maturzystów „Polska współczesna" — odczyt II-gi wygłosi prof. Aleks. Janowski. 16.15 Program dla dzieci. 16.45—17.15 Muzyka z płyt gramofonowych. 17.15 Lekcja języka francuskiego. 17.45 Koncert poświęcony twórczości pieśniarskiej Stanisława Moniuszki z okazji 111 rocznicy jego urodzin. 18.45 Rozmaitości. 19.10 Skrzynka pocztowa rolnicza. 19.25 Pogawędki techniczne — wygł. Leonard Sadzyński. 19.40 — 19.50 Prasowy Dziennik Radjowy. 19.58 — 20.00 Sygnał czasu. 20.00 Wiadomości bieżące. 20.05 Pogadanka muzyczna — Źródła muzyki współczesnej — wygł. p. Karol Stromenger. 22.00 Feljeton. Leon Schiller: „Teatr i etyka". 22.15 Komunikaty: meteorologiczny, policyjny, sportowy. 22.25 „Ostatnia fala" — wygł. red. Jan Piotrowski. 22.45 Ostatnie wiadomości PAT. dla oddziałów. 23.00 — 24.00 Muzyka taneczna z „Oazy". Orkiestra M. Romano.

111 ROCZNICA MONIUSZKI W RADJO.

Radjostacja warszawska nadaje w poniedziałek, dnia 5 maja o godz. 17.45 koncert, poświęcony twórczości pieśniarskiej Stanisława Moniuszki z okazji 111 rocznicy jego urodzin. Przed rozpoczęciem koncertu wypowie prof. Stanisław Niewiadomski krótką prelekcję na ten temat. W czasie koncertu usłyszymy szereg przepięknych piosenek moniuszkowskich w wykonaniu p. Mankiewiczówny i artysty opery warszawskiej Maurycego Janowskiego. Akompanjuje prof. Ludwik Urstein. Koncert trwać będzie godzinę.

TRANSMISJA „BALU MASKOWEGO".

Dnia 6 maja transmitują wszystkie polskie stacje nadawcze z teatru Polskiego w Katowicach 3-aktową operę J. Verdi'ego „Bal maskowy".

POSADY WOŹNEGO, GOŃCA LUB PODOBNEJ poszukuje inwalida wojenny, b. ochotnik wojsk polskich, znajdujący się bez pracy i bez renty, może być na wyjazd. Posiada odpowiednie świadectwa i rekomendacje.

Oferty: ul. Krucza Nr. 9 m. 29, dla Jana Hryniewieckieo.

KRWAWY POWRÓT Z AKADEMJI 3-GO MAJA

1 OSOBA ZABITA, 1 RANNA

Z okazji święta 3-go Maja, Państwowa Wytwórnia Wódek Nr. 1 (Ząbkowska 27/33) urządziła w gmachu fabrycznym — dla swych pracowników uroczystą akademję z okazji rocznicy konstytucji 3-go Maja Po godzinie 23-ej 9-ciu uczestników-kolegów udało się na ul. Ząbkowską 36 do lokalu kawiarni „Michałówka". Tam na skromnej kolacji i piwie przebyli do północy. Powracając, na rogu ul. Brzeskiej i Ząbkowskiej wszczęli między sobą sprzeczkę na tle różnicy zapatrywań politycznych. Sprzeczka zamieniła się wkrótce w bójkę, w czasie której jeden z uczestników 26-leni Bronisław Kieda, ślusarz (Łomżyńska 36a) z P. W. W. został ugodzony nożem w klatkę piersiową w okolicę serca. W obronie napadniętego stanął kolega jego 28-letni Jan Żołędowski, szewc (Wołomińska 4), który otrzymał cios nożem w plecy. Pozostali uczestnicy nie biorący udziału w bójce, zajęli się rannymi, przewożąc Kiedę do XV-go komis., Żołędowskiego zaś — do szpitala Przemienienia Pańskiego. Przybyły lekarz Pogotowia skonstatował już śmierć Kiedy. Zabity pozostawił żonę i roczne dziecko. Stan rannego Żołędowskiego również ciężki. W sprawie tej policja XV-go komis. wszczęła energiczne dochodzenie, aresztując pozostałych 7-miu uczestników. Są to: Jan Jurek (Gęsia 105), Karol Sowiński (Radzymińska 78), Antoni Zakrzewski (Browarna 18), Wojciech Zagórny (Białostocka 52), Marjan Padzik (Ząbkowska 5), Józef Jóźwiec (Wolska 13) i Stanisław Szepka (Brzeska 11) — robotnicy. Okazuje się, że Sowiński który przywiózł Żołędowskiego do szpitala, kazał mu milczeć i nic nie mówić w tej sprawie. Na miejsce przybył sędzia śledczy Buczyński, z polecenia którego wszystkich wspomnianych osadzono w areszcie.

ZAMACHY SAMOBÓJCZE

19-letnia Irena Szczepańska (Grójecka 15), bez pracy, otruła się kwasem octowym. Przewieziona do szpitala Dzieciątka Jezus.

— 35-letni Stanisław Laskowski, bez zajęcia (Wronia 4) otruł się jodyną na rogu ul. Twardej i Żelaznej.

WARUNKI PRENUMERATY: w Warszawie z odnoszeniem miesięcznie zł. 5.40, bez odnoszenia zł. 4.70, na prowincji miesięcznie zł. 5.40, zagranicą zł. 8.—. Za zmianę adresu 50 gr.
CENY OGŁOSZEŃ: Za wiersz wysokości 1 milimetra w tekście gr. 50, zwyczajne gr. 20, komunikaty i nadesłane gr. 80, nekrologi do 60 mm. gr. 20, powyżej 60 mm. gr. 30, drobne za wyraz gr. 20. Poszukiwanie i zaofiarowanie pracy bezpłatnie. Ogłoszenia tabelaryczne o 50 proc. drożej. Ogłoszenia zagraniczne o 50 proc. drożej. Układ ogłoszeń w tekście 5-szpaltowy, układ zwyczajnych — 10-szpaltowy. Za terminowy druk ogłoszeń Administracja nie odpowiada.

Redaktor Naczelny MIECZYSŁAW NIEDZIAŁKOWSKI. Redaktor odpowiedzialny STOJAN STEFANOWSKI Wydawca RADA NACZELNA P. P. S.
Odbito w druk. „Robotnika", Warecka 7.